

B O L W E R K

**NIET LANGER
LACHEN...**

**DE WEG NAAR HET
GOEDE BOEK!..**

Alle goede boeken vindt U bij ons in voorraad.
Loopt U zo nu en dan eens binnen.

BOEKHANDEL O B R E C H T
A.J.M. v.d. WAART

Willemsparkweg 74
telefoon: 79.02.33 Amsterdam - Zuid

**I
N
S
T
I
T
U
T**

ANNO
1913

C H O E V E R S

EENJARIGE BEROEPSOPLEIDINGEN:

SECRETARESSE, AFD. SECRETARESSE, EUROPEES
SECRETARESSE, RECEPTIONISTE, STENOTYPIST(E)

DIVERSE CURSUSSEN:

MODERNE TALEN (BEGINNERS, GEVORDERDEN;
HANDELSCORRESPONDENTIE, CONVERSATIE)
STENO, TYPEN, BOEKHOUDEN, M. B. A., MIDDENSTAND, ETC.

Vraagt prospectus - Adviezen zonder verplichting

VAN BAERLESTRÁAT 11-13 TELEF 72 31 28 - 72 71 56 AMSTERDAM-Z.

SPORTING GOODS CY N.V.

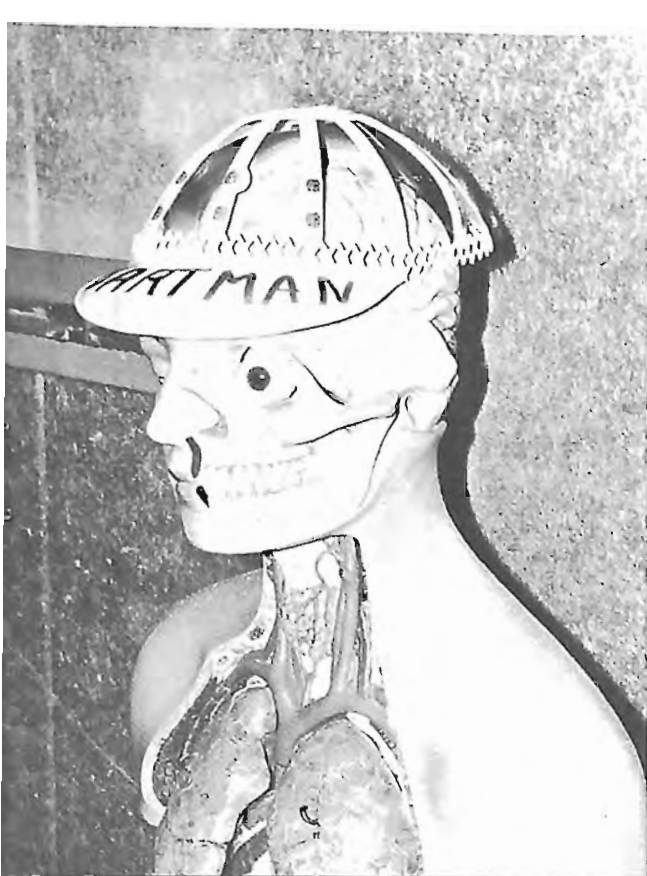
DIR. H. EILERS

**48, CORN. SCHUYTSTRAAT
AMSTERDAM**

**De leverancier van het
PIUS X schooltenue !!**

TELEFOON 79 67 57

Deze BOLWERK verschijnt jammer genoeg een maand te laat en aangezien dat grotendeels mijn schuld is, bied ik hier ter plaatse mijn excuses maar aan. Als uw woede over dit schandelijke feit weer bedaad is, kunnen we tot het feitelijke redactioneel overgaan.

Een gedeelte van deze editie is verzorgd door de actiegroep PIUS X, met uitslagen van de enquête. Op het eerste gezicht erg saai lektuur maar als u het nader bekijkt, zult u er ook amusante zaken in aantreffen.

Een ander gedeelte van dit nummer is gevuld door twee prominente oudleerlingen: F. OTTENHOF en A. EDWARDS. Door het te laat uitkomen van dit nummer is het artikel van F. Ottenhof (Progil) verouderd (Progil is net door de gemeenteraad afgewezen), maar we menen, dat het toch goed is het alsnog te plaatsen. U kunt het bijv. altijd nog gebruiken als sociologisch werkstuk voor aardrijkskunde. Bovendien bevest u nu misschien waaraan u ontsnapt bent.

Verder kijkt u maar zelf even dit exemplaar door, misschien ziet u wel wat dat u interesseert, hoewel wij daar weinig vertrouwen in hebben. De gemiddelde Pius Xer heeft nu eenmaal een beperkte belangstelling en leest het liefst strips of oorlogsromannetjes (andere sexe uiteraard doktersromans).

Maf ze dus !!!

j. lohmann.

Bij de omslag: huwelijksaanzoeken, liefdesverklaringen, uitnodigingen tot afspraakjes, e. e. a. met betrekking tot gefotografeerde meisjes, kunnen in de copybus gestopt worden. Ze worden onder uiterste discretie (onder pseudoniem) gepubliceerd.

ENQUETE

Moet de mening der leerlingen gevraagd worden over de ORGANISATIE (van de school) ?

	ja	neen	g. m.
1	66,3	19,3	14,4
2	72,3	24,2	3,5
3	58,6	33,6	7,8
4	69,2	25,8	5,0
5	53,7	40,5	5,8
6	60,8	34,8	4,4
TOTAAL:	65,0	29,0	6,0

EN OVER DE REGLEMENTEN ?

	ja	neen	g. m.
1	55,8	26,8	17,4
2	75,4	22,7	1,9
3	92,4	4,6	3,0
4	81,3	13,1	5,6
5	74,4	21,6	4,0
6	86,9	2,2	10,9
TOTAAL:	77,8	16,4	5,8

Moet het SCHOOLPARLEMENT bestaan uit leerlingen en leraren ?

	ja	neen	g. m.
1	76,8	18,3	4,9
2	84,1	13,1	2,8
3	91,7	6,1	2,2
4	87,6	9,3	3,1
5	85,8	10,8	3,4
6	95,6	2,2	2,2
TOTAAL:	86,5	10,7	2,8

Of moeten er bovendien OUDERS in zitten ?

	ja	neen	g. m.
1	31,3	58,7	10,0
2	27,2	63,2	9,6
3	17,5	69,2	13,3
4	15,2	76,6	8,2
5	23,5	64,7	11,8
6	41,4	52,2	6,4
TOTAAL:	23,5	66,5	10,0

Vind je in het algemeen de leraar te MACHTIG ?

	ja	neen	g. m.
1	30,8	47,0	22,2
2	52,1	36,0	11,9
3	53,8	33,5	12,7
4	46,2	40,6	8,2
5	43,3	46,6	5,1
6	55,4	31,9	12,7
TOTAAL:	47,7	39,1	13,2

Wil je meepraten over de KEUZE van DE STOF ?

	ja	neen	g. m.
1	47,8	29,3	22,9
2	56,4	37,6	6,0
3	57,4	36,9	5,7
4	60,3	28,9	10,8
5	60,2	30,9	8,9
6	72,4	12,8	14,8
TOTAAL:	56,3	32,6	11,1

Wil je meer invloed op de
HOEVEELHEID HUISWERK ?

	ja	neen	g. m.
1	63,8	25,3	10,9
2	80,3	16,0	3,7
3	79,4	13,7	6,9
4	78,9	17,4	3,7
5	62,8	29,8	7,4
6	65,2	16,3	18,5
TOTAAL :	74,3	19,2	6,5

Is de leraar voldoende geneigd
ZIJN CIJFERS UIT TE LEGGEN ?

	ja	neen	g. m.
1	33,8	47,0	19,2
2	34,4	49,5	16,1
3	40,7	47,6	11,7
4	38,0	43,2	18,8
5	44,2	42,6	13,2
6	25,0	47,8	27,2
TOTAAL :	37,3	46,5	16,2

Zijn de STRAFFEN meestal REDELIJK ?

	ja	neen	g. m.
1	37,8	43,3	19,9
2	21,1	52,1	15,8
3	32,3	35,4	32,3
4	43,9	32,5	23,6
5	35,0	22,5	42,5
6	20,4	20,4	59,2
TOTAAL :	35,0	37,6	27,4

Vind je een LANDELIJKE BEWEGING van
scholieren nuttig ?

	ja	neen	g. m.
1	36,9	27,4	35,7
2	60,0	15,8	24,2
zie verder 2de kolom			

ja neen g. m.

3	55,9	26,8	17,3
4	75,6	20,6	3,8
5	54,4	30,4	15,2
6	77,3	13,6	9,1
TOTAAL :	59,4	22,0	18,6

Moet de mening van de leerlingen wor-
den gevraagd over de ORGANISATIE van
de school ?

	ja	neen	g. m.
1	66,3	19,3	14,4
2	72,3	24,2	3,5
3	58,6	33,6	7,8
4	69,2	25,8	5,0
5	53,7	40,5	5,8
6	60,8	34,8	4,4
TOTAAL :	65,0	29,0	6,0

En over de reglementen ?

	ja	neen	g. m.
1	55,8	26,8	17,4
2	75,4	22,7	1,9
3	92,4	4,6	3,0
4	81,3	13,1	5,6
5	74,4	21,6	4,0
6	86,9	2,2	10,9
TOTAAL :	77,8	16,4	5,8

Moet het SCHOOLPARLEMENT bestaan
uit leerlingen en leraren ?

	ja	neen	g. m.
1	76,8	18,3	4,9
2	84,1	13,1	2,8
3	91,7	6,1	2,2
4	87,6	9,3	3,1
5	85,8	10,8	3,4
6	95,6	2,2	2,8
TOTAAL :	86,5	10,7	2,8

Of moeten er bovendien OUDERS in
zitten ?

	ja	neen	g. m.
1	31,3	58,7	10,0
2	27,2	63,2	9,6
3	17,5	69,2	13,3
4	15,2	76,6	8,2
5	23,5	64,7	11,8
6	41,4	52,2	6,4
TOTAAL :	23,5	66,5	10,0

Vind je in het algemeen de
LERAAR te machtig ?

	ja	neen	g. m.
1	30,8	47,0	22,2
2	52,1	36,0	11,9
3	53,8	33,5	12,7
4	46,2	40,6	8,2
5	43,3	46,6	5,1
6	55,4	39,1	12,7
TOTAAL :	47,7	39,1	13,2

LIJST VAN OPGEGEVEN KANDIDATEN

É É N STEM VERKREGEN :

Hans Kas
Frans Hoogland
Guus Sarneel
Guus Schorel
Peter Sloep
De kat van de bureu
M'n ouwe opa
Adriaan Stiermon
Leon Smoud
Hans de Wad
Jos Heringhuizen
Tim Martens
T. Werkhoven
John Lennon
Hans Prins
Wim Smidt
Linda v. d. Graaf
gebr. Bever en
juffr. Ooievaar
Theo Veldkamp
Paul Braakhuizen
Trudy Versteeg
Marjon de Vries
Joke Buis
Els Oldebroek
Hans Koster
Michel Josen
Ben Schmand
Frans Meyman
Jan Ottenhof
Zorro
Jos Pastor
Gerard Williams
Nixon
Adolf H.
Hans van Z.
Wim Jepkes
Marjon Blok

Jacqueline Blessing
de Pater
Petra v. d. Velde
Ria Vonk
Jacqueline Boezem
Paul Verhoeven
Frans Korenhoeft
T. van Eyl
Ans Brugman
Tom Koopmans
Fons Terwijn
T. Krom
Ernie Tee
J. Meyer
H. Sno
L. Klaphake
F. R. Cornelissen
Hans Rijnders
Everhard Hartman
Karel v. Kooten
D. V. Zon
A. Karremant
Nun Versteeg
P. Ekelschot
R. Hart
E. Kas
Kees Lanting
M. v. Laarhoven
Carolien Groenendijk
Els Wessel
K. Gol
Leo Stokx
Johan Westra
Fr. Faas
J. Versteegen
J. Oostenwege
J. Stassen
Jon Ruiter

DRIE STEMMEN :

V. Stekelenburg
Corry Coudron
F. Gallegois
Stoffel

Marja Verhaar
Frans Schoffelmeer
Bennie Aaldrink
Chris van Lankeren
Arno Schoof
R. Oorthuizen
Wim v. d. Hoek
Jan Smit
Amy Ekelschot
Piet H. Voorthuizen
Roel Drost
Leo Holleman
Beren Kra Kras en
Nononono
Tineke Meester
René Sell
H. Loogman
Frank Zappa

TWEE STEMMEN :

Barbera Sierman
Hella Kroon
Hans Wognum
Paul Schadé
Els Brouwer
Ben Meulenhoff
Jos Troude
Anita Moerman
Theo v. d. Heyde
Ger. Spiekerman
Joke Jansen
Meisjes
A. Verbraak
T. Verbraak
Hans Dekker
René Lancel
Joep Scheerder
Matthias de Koning
Hans van Eck
H. Wijngaard
Titus Vorstermans
Joy Oh
Hedwig Beekman
A. v. d. Knaap
P. Gijssel

VIJF STEMMEN :

G. Bernard
Miriam van Son
Wim Groven
Frans v. Schaik
F. Meulemans
Loek Jehee
Stevan v. Gils
Johan Loogman
Jos v. d. Lans
Jos Köster

VERDER KREGEN STEMMEN :

Pieter Hulskamp 14
Ton v. d. Koppel 7

Wim Dieker 7
Frans de Haas 5

Ingrid Tjoa	7	Jan v. d. Hooren	5	Ben schreurs	12	P. Ostendorp	6
René v. d. Putten	13	Loes v. d. Berg	5	A. Kaiser	13	R. Bloem	5
Marcel Gazendam	21	Verwey	7	Evert Horn	5	Tom Visser	6
Anneka Westerbos	5	Fred Zoomers	5				

DE VOLGENDE PERSONEN KREGEN OOK STEMMEN, MAAR ZIJN VOORZOVER WIJ WETEN, GEEN LEERLINGEN VAN PIUS X

Ouwe Nol - Kroestsjef - Napoleon - Karl Marx - Eduard Koster - Friedrich Engels - Marga Klompé - Luns - de danseres v. d. overkant - Boeddha - Dini van de Snekbarr - Mao - Onze schoolleiding - Castro - Piet Hein - Thea - Lulletje Lampekatoen - Fransje - Pit de Jong

Bij vraag o (waarover moet de mening van de leerlingen nog meer gevraagd worden) werden de volgende opmerkingen geplaatst:

- 1e klas: sportdagen, vakanties, boeken, vrije zaterdag, klassemiddagen en in de toekomst ook klasseavonden
- 2e klas: toneelavonden, cabaret, schooltijden, lesroosters, vrije zaterdag, cola-automaten, leerlingenbelangen, vakanties, ekskursies, proefwerken, roken, haardracht, keuze leraren, censuur.
- 3e klas: pauzes, aanvang schooltijd, sport, huiswerk, leraren, godsdienstlessen, proefwerken, vakanties, indeling v. d. klassen, roken, naar buiten in pauze, dansavonden e. d., strafwerk, reglement, cijfers, leerlingen bij lerarenvergadering, leerlingenbelang, promotie, onrechtvaardigheid, ekskursies, beroepenvoorlichting, h. missen, films, boeken.
- 4e klas: alle leerlingenbelangen, aanschaf van schoolgebruiksvoorwerpen, proefwerken en schriftelijke overhoringen, schoolblad, benoeming en ontslag van leraren, pauzes, roken in de pauze, kantine, verdeling van de klassen, over beide koeren, akties i. v. m. demokratisering, schoolmissen, structuur, cijfers, overgang, vakanties, huiswerk, vrije weekends, straf, toneel, meer sportdagen, lesrooster, eindexamens, alle zaken die het bestuur doet, keuze klasseleraar.
- 5e klas: alles, feesten, lesstof, vrije keuze werkweek, bijna alles over de te volgen lessen, toegestane kleding, manier van lesgeven, leraren, boeken.
- 6e klas: akties, festiviteiten.

Bij vraag p (hoe wil je meedoen aan de totstandkoming van het schoolparlement) :

- 1e klas: dat weet ik nog niet, door ideeën en plannen naar voren te brengen, lagere klassen mogen ook meepraten, meedoen met de massa, door te kiezen en te stemmen
- 2e klas: kandidaten voorstellen, ideeën, plannen goed- of afkeuren, nog geen idee, vorming van groepen (wil deze pientere knaap(in) zich melden bij Aktiegroep?)

- 3e klas: geen idee, voorlopige kommissie, steun door positief te zijn, informatie geven, kontakt leerlingen-leiding, klassevertegenwoordiger in parlement, stemmen, entoesiasme kweken, mee discussiëren, geen informatie, actief meedoen, eerst voorstellen, wel interesse, door meningsuiting.
- 4e klas: lid van schoolparlement, klachtenburo, propaganda, speakerscorner, discussies in de klas, kiezen, positieve houding aannemen, weet ik niet, ligt eraan, organisatie, kandidaten stellen, wat men mij vraagt, stukjes in Bolwerk, geen geouwehoer maar doen, enquêtes, door in te gaan op gedane voorstellen, wettige weg, revolutie, samenwerking.
- 5e klas: door verkiezingen, eerst betere informatie, door aktivering en informatie, door stemming, ik zou lid willen worden van het schoolparlement, ideeën, parlement steunen, weet ik veel, discussie, rechten van schoolparlement in statuten, eventuele moeilijkheden bij vorming van schoolparlement bespreken.
- 6e klas: ik weet niet hoe, actief meedoen, door kritiek.

Bij vraag q (Waarom wil je niet meedoen?) :

- 1e klas: geen tijd, geen interesse, ze luisteren toch niet, geen idee, moeten klassevertegenwoordigers doen, onzin, geen ervaring.
- 2e klas: geen tijd, geen interesse, geen inzicht, nutteloos, te druk, geen zin, oneens, niet kapabel.
- 3e klas: te veel verplichtingen, geen idee, onmacht, geen tijd, geen zin, er is al een leerlingenvereniging, parlement heeft gelijke verdeling, ze geven geen informatie, hele democratie is nutteloos, niet belangrijk.
- 4e klas: geen tijd, het is niet zo slecht, geen interesse, mensenschuw, geen inzicht, geen nut, onzin, daarom niet, leerlingen niet leraren het meest, schoolparlement gaat te ver, overlaten aan ingewijden, tis jammer, leerlingenvereniging is genoeg.
- 5e klas: onmacht, geen interesse, geen tijd, te lui, nutteloos, eind-examen, ideaal van schoolparlement niet mogelijk, niet kapabel, te weinig daden, ik ben zo van school af, het is op het ogenblik goed.
- 6e klas: geen tijd, ga van school, tegen parlement.

Reacties, gezet in gespreid schrift, werden 4 of 5 keer gegeven, de bovendien onderstreepte 6 of meer keren.

OP - EN / OF AANMERKINGEN

Op de cour is voor de 1e t/m 4e klas geen recreatie. (Wat denk je van een speakers-corner en ludieke evenementen? - red.)

... want dan krijg je allemaal dezelfde meningen en dan wordt het een troep.

Als mij gevraagd wordt iets te doen voor een schoolparlement, zal ik bereid zijn. Cor van Keuk is een hele aardige jongen, maar niet geschikt voor een serieuze zaak als deze.

Vrije zaterdag en doordeweek wat langer.

De vraag j (of de leraar voldoende geneigd is om cijfers uit te leggen) vind ik persoonlijk erg belangrijk, niet omdat ik er ervaring in heb, maar omdat, wanneer je het van de kant van de docent(e) ziet, ze je een punt geven omdat ze moeten (en dat 'moeten' zit in hun brood verdienen) en wanneer het woord 'moeten' erbij komt, dan is dat fout, ook al wordt het niet egocentrisch bekeken. Verder wil ik wel met deze enquête meewerken, ofschoon, toen ik Bolwerk las, het een en ander totaal niet klopte. Verder was de dialoog van dat papieruitdelertje klinklare onzin, ik schrok zelfs toen er gezegd werd dat de heer Verhagen onvolwassen was. (De heer Verhagen heeft zoveel meegemaakt, dat hij volwassener is dan héél Pius X bij elkaar, hij heeft zelfs gediend bij de politionele akties in Indonesië, waarbij hij officier was!) Verder komt er nog vaak een zgn. communicatiestoornis voor tussen leraar en leerling. De leraar zegt, leerling antwoordt. Nee, leraar zegt, leerling zegt. (Ook al is dit niet het ideale, betere oplossingen zijn er voorlopig niet). Verder moeten (in de goeie zin) gewoon géén ouders in het parlement zitting hebben, om de doodeenvoudige reden dat het gewoon 'buitenstaanders' zijn. Ze weten niet hoe het op een middelbare school toegaat, laat staan op het Pius X lyceum. Eindexamens, veelgezegd woord in Bolwerk, worden plotseling niet meer gewaardeerd. Men moet een certificaat geven, met de hoedanigheden van de leerling. Onzin natuurlijk. Hoedanigheden van leerlingen kunnen binnen één maand totaal veranderd zijn. Trouwens, stap eens een bedrijf binnen met een certificaat waarop staat, dat je onvoldoende bent in wiskunde, bar in frans etc. Een eindexamen zegt veel meer. Het geeft de prestaties van een leerling op een gegeven moment in zijn studie. Deze kunnen zéér vlug veranderen. Een certificaat echter niet! (1e hoofdprijs, red.)

Ik vind dat er geen ouders in het schoolparlement moeten zitten, want je krijgt altijd bepaalde comité-ouders erin. Bovendien moet het schoolparlement zo klein mogelijk blijven, gewoon omdat het veel praktischer is. Je kunt makkelijker een vergadering beleggen voor 10 dan voor 20 mensen.

Als je maar lang genoeg zeurt, kan je een leraar zijn mond wel openbreken.

... in het schoolparlement ook vertegenwoordigers van werksters, conciërge en de administratie.

... want als een leraar geen orde kan houden, gaat de meeste tijd verloren aan strafwerk geven. Ook zijn er leraren die dan als een gek gaan dicteren.

Geen ouders met ouderwetse instelling in het schoolparlement.

Soms geven de leraren meer straf dan in verhouding staat tot het bestrafte.

Die ouders moeten er ook uitgelaten worden. (Uit het parlement - red.)

De vragen zijn (meestal) te ongenueanceerd gesteld, zodat je degen die invult, dwingt ja, nee of g. m. te kiezen. Hierdoor krijgt de invulling 'ja' ontzettend veel verschillende waarden, bij voorbeeld :

1) omdat 'ja' echt is gemeend,
2) omdat 'ja' toch nog voorkeur verdient boven 'nee' en geen mening in dat geval een onjuiste formulering is.
Het gevolg hiervan: ik betwijfel of de eventuele conclusies wel 'waar' kunnen zijn.
Vrije zaterdag en door de week wat langer.

De eisen die aan de schoolleiding worden gesteld ten aanzien van een verandering in de reglementen of ten aanzien van een organisatorische verandering, dienen op een zo beleefd mogelijke en zo reëel mogelijke manier te worden voorgelegd. Er moeten meer openbare vergaderingen worden gehouden, opdat de nu op gang gekomen beweging niet verzandt.

- a) De organisatie heeft veelal (altijd) betrekking op leerlingen.
- b) Reglementen beperken vrijheden leerlingen. Deze beperkingen worden tot nu toe opgelegd door de in de inleiding genoemde klik.
- d) Een open gesprek tussen leerlingen en leraren kan nuttig zijn voor het vormen van betere verstandhoudingen.
- e) Ouders staan geheel buiten de schoolgemeenschap.
- h) We zitten nog vast aan het systeem van diploma's (examens), nog niet van getuig-schriften. Bij keuze van stof komt op het ogenblik het programma in gevaar (helaas) door het wegvallen of toevoegen van vakken, die al of niet nodig zijn voor het eind-examen.
- i) Spreekt vanzelf.
- j) De leraar moet de cijfers kunnen verantwoorden. De leerling moet weten waarop zijn cijfers gebaseerd zijn.
- k) Straffen is zelden redelijk. Kwesties waarbij door de leraar gestraft wordt, kunnen uitgepraat worden door de betreffende leerling en leraar. Ook weer om het kweken van een goede sfeer.

Ik vind vraag 2 een niet zo naar intelligentie neigende vraag. (Mijn Nederlands is slecht).

Ik vind dat we er te weinig van af weten: wat zijn de voordelen en wat de nadelen, en wat zijn nu de voor- en nadelen (2e hoofdprijs - red.)

Men moet bij onenigheid met een leraar contact op (kunnen) nemen met de rector of conrectoren. Deze moeten dan NIET bang zijn om de leerling gelijk te geven en de leraar te berispen, zodat er misschien kans bestaat dat de leraar van school gaat, waardoor er minder leerlingen aangenomen kunnen worden. Het is beter niet veel goede leerlingen dan veel slechts leerlingen af te leveren.
Pius X moet een school zijn waar redelijk door de Rector en conrectoren geoordeeld wordt bij meningsverschillen.

Het schoolparlement moet veel sterker worden, want het heeft volgens mij nog steeds niets te zeggen.

Ik vind het onjuist, dat eindexamenkandidaten in de V.K. zitten.

Het rennen in de gangen is verboden; die regel moet vervallen want bijgeval van op-stoppen moet je wel rennen om op tijd te komen. (3e hoofdprijs - red.)

. . . we moeten niet zèlf zeggen wat voor huiswerk we willen, want dan willen we niks!

De naam is Marcel Gazendam uit klasse 3D. Het Roken moet geheel verboden worden als zijnde nutteloos, schadelijk en zielig!
Ik vind dat de eerste regels van vraag 4 een geweldige dictatoriale noodtoestand suggereren.

Nu ik toch bezig ben, kan er op d'een of d'andere manier niet voor een VENTILATOR in het altijd stinkende natuurkundelokaal gezorgd worden?

. . . rotzooi maar lekker aan. Vrijheid is blijheid. Leve de dictatuur. Ik voel ook wel voor een anarchistisch parlement.

Er moet ook mede door de leerlingen bepaald worden wie je als klasseleraar krijgt, zodat je niet een heel jaar met een onsympathieke figuur zit opgescheept.

Demokratisering gaat uit van wat: de Socialistische Jeugdbeweging! ? met al hun dwaaze, onmogelijke, niet te verwezenlijken ideeën die een duidelijke afgang van het socialisme inluiden. Het is het niet waard om erover te spreken.

Meestal merk ik niets van het schoolparlement. (4e hoofdprijs - red.)

Is men de rector soms beu? (Neu! - red.)

Betere sanitaire voorziening.

De rector moet goed weten naar welke mensen hij kan toestappen. Geef hem een papiertje wie er in het voorlopig schoolparlement zitten.

Zorg in godsnaam, dat het Schoolparlement gauw tot stand komt, zodat wij niet meer alles hoeven te slikken wat er van hogerhand beslist, opgedragen en afgekeurd wordt. Maak ook meer, nóg meer propaganda voor het schoolparlement, want ik krijg vaak de indruk, dat er nog TE veel leerlingen zijn (m. n. in de laagste twee klassen), die niets hierover weten of willen weten.

Als deze enquête gecontroleerd is, zou ik graag willen dat als de leraren een enquête houden, deze ook gecontroleerd wordt.

In die commissie zitten naar mijn mening te weinig meisjes, die soms hele praktische dingen kunnen hebben. (5e hoofdprijs - red.)

De hele beweging is onzin. Op elke normale school is niet zo'n rare beweging als bij ons. Als we medezeggenschap wensen, dan is daar maar één man voor die niet zal optreden als dictator, en dat is Frank Zappa. Stem op Frank. De organisatie van de school is goed.

De leiding van het schoolparlement behoort niet in handen van de rector te vallen. Omdat deze toch al problemen genoeg heeft. De lesindeling van de lessen moet aan de rector worden overgelaten.

(Over kandidaten van V. K.): Genoemde kandidaten zijn oproerkraaiers of sexbommen.

Wanneer het schoolparlement van plan is om de gepubliceerde punten (in Bolwerk) van het S. B. O. (of V. A. A. G.) in te voeren, hoeft men niet meer te denken dat ik hier nog lessen zal volgen.

Ik wil alles doen wat men mij opdraagt (wil deze dame zich vervoegen bij actiegroep plus 10 ?)

Vind over het algemeen de kritiek op leraren en organisatie nogal onzinnig, kritiek op de soms nogal diktatoriale besluiten van wie ook, vaak gerechtvaardigd. P. S. Bolwerk aandachtig gelezen.

HEBBEN EERSTEKLIASSERS EEN MINDERWAARDIGHEIDSGEVOEL

? ? ? ?

ENIGE REAKTIES van eersteklassers op de vraag:

Wil je meedoen aan de totstandkoming van het schoolparlement. Zo nee, waarom dan niet?

- * Ik vind dat ik als eersteklasser toch niet zoveel te zeggen heb; laat de 4e, 5e en 6e klassers het maar doen.
- * Ik vind dat ik nog te jong ben.
- * Ik zou mijn mening niet durven zeggen. (Dit werd later doorgestreept, - red.) want als een eersteklasser iets zegt, wordt er meestal niet geluisterd en ze lachen je uit of zoiets.

Vooraf uit deze laatste opmerking blijkt een geringschatting t. o. v. de eersteklassers. Door de leraren en de 2e t/m 6e klassers wordt hun een minderwaardigheidsgevoel opgedrongen; ze gaan zelf geloven dat ze nog geen mening kunnen hebben, dat ze niets waard zijn (kijk maar naar de derde opmerking).

Uit de uitslag van de enquête blijkt dat de eersteklassers wel degelijk een mening hebben. Gemiddeld genomen over alle vragen heeft 17,9 % van de eersteklassers geen mening, tegen 9 % van de tweedeklassers, 10,7 % van de derdeklassers, 8,7 % van de 4de, 10,9 van de vijfde, en 14 % van de zesdeklassers (reken maar na). DUS: 82,1 % van de eersteklassers heeft wèl een mening over dit soort zaken; vergelijk dat eens met 86 % van de zesdeklassers.

Het is duidelijk, dat de eersteklassers geen 'onwetende kinderen' zijn.

Ruud Nagel
Johan Loogman
Rob Frederiks
Luk Woltring
Ben Schmand
Kees Lanting

ENKELE KANTTEKENINGEN BIJ DE ENQUETE

Bij vraag 6 werd men in de gelegenheid gesteld enkele opmerkingen te plaatsen, waar-
bij men eventueel de achterkant kon gebruiken.

Bijv. werd gevraagd, waarom vraag F waarin stond: "Moet de schoolleiding erin (in 't
schoolparlement) vertegenwoordigd zijn?" doorgestreept was. Dit is gedaan in gemeen-
schappelijk overleg met de schoolleiding, omdat deze laatste het schoolparlement als
een advieskommissie wil zien, en er dus zelf niet in vertegenwoordigd kan zijn.

Verder bleek uit opmerkingen als: "Ik vind dat het schoolparlement nog niets gepres-
teerd heeft", dat er lieden waren die meenden, dat het schoolparlement reeds bestond,
hetgeen berust op een fundamenteel misverstand. Het schoolparlement moet er nog
komen; wel is er een zgn. Voorlopige Kommissie gekozen, die 'de mogelijkheden van
een schoolparlement moet onderzoeken'. Hierbij dient wel gezegd, dat er van de 42
klassen slechts 19 een afgevaardigde naar deze verkiezingen hebben gestuurd.

Bij de vraag: "Vind je in het algemeen de leraar te machtig" merkte iemand op, dat
'de' leraar niet bestaat, en de vraag derhalve niet te beantwoorden was.

In de vraag stond echter 'in het algemeen', d. w. z. "vind je de doorsnee-leraar te
machtig?" en deze vraag is, dacht ik, wel te beantwoorden.

Verder vroeg iemand zich af, wat er met de leerlingenvereniging gaat gebeuren.

Als het schoolparlement funktioneert, is er toch geen leerlingenvereniging meer no-
dig?

De leerlingenvereniging blijft echter bestaan voor de organisatie van feesten e. d.,
waar blijkens de enquête nog steeds een grote behoefte aan bestaat.

Een van de weinige leerlingen die de enquête ondertekende, was ene Fred Joomers,
met de opmerking, dat iedereen toch zonder eventuele schadelijke gevolgen zijn me-
ning moet kunnen geven. Zowaar een nobel streven!

Ook vond iemand, dat de klasseleraar door de klas gekozen moet worden. Misschien
is dit een punt, dat op korte termijn verwezenlijkt kan worden.

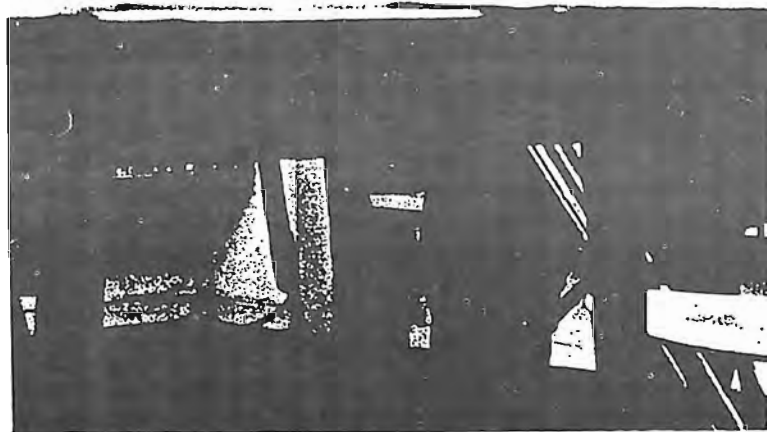
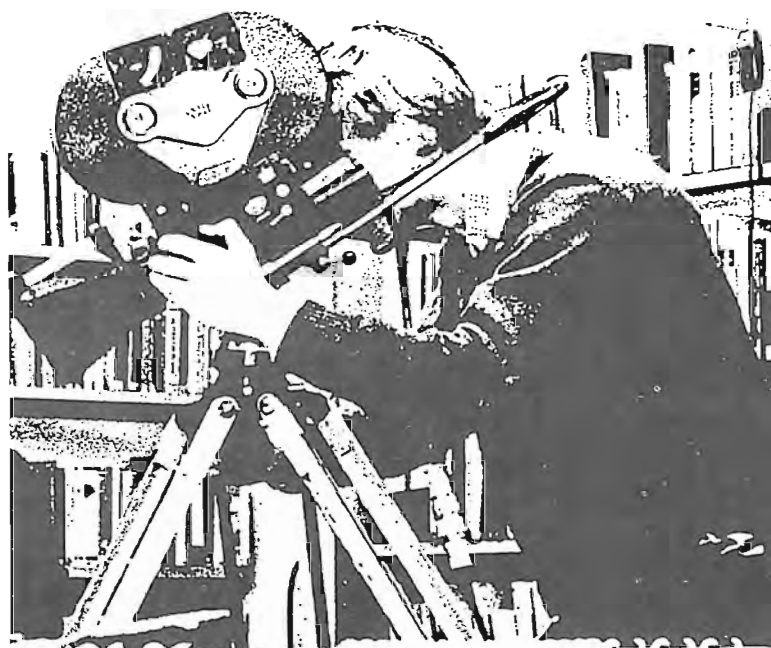
Uit vraag P ("op welke manier wil je meedoen aan de totstandkoming van een school-
parlement?") bleek, dat een heleboel leerlingen wel wilden meewerken, maar niet
wisten hoe.

Men kan bijv. altijd konkrete voorstellen aan de Voorlopige Kommissie voorleggen.
Verder worden er allerlei werkgroepen opgericht, die zich met verschillende onder-
werpen bezighouden, zoals: mammoetwet, schoolkrant-censuur, straf geven e. d., en
worden er hearings gehouden. Maar die plannen moeten nog nader uitgewerkt worden.

Andere slimme en minder slimme opmerkingen kunt u elders in dit blad vinden.
Veel meer valt er over de enquête niet te vertellen, behalve dan dat de vraagstelling
bij de vragen D en E misschien enige verwarring heeft gewekt, die echter niet tot
grote moeilijkheden heeft geleid.

luuk woltring

EINDE ENQUETE

BRIEVEN VAN LEZERS

KRITIEK OP S.B.O. en V.A.A.G. van WAPIE

Ik zou graag wat willen schrijven over de editie van BOLWERK, die hoofdzakelijk handelde over de SBO en dergelijke. Hieruit bleek weer eens duidelijk, dat al dat gedoe over democratisering nergens op slaat. Dit soort onzin had nooit in BOLWERK mogen worden gepubliceerd.

Neem nu eens een paar programmapunten van de Scholieren "Belangen" Organisatie, en van het zogenaamde "Demokratis Manifest van Amsterdamse Scholieren" :

De verhouding leraar-leerling is autoritair. Wel, dat is de enige verhouding die het mogelijk maakt, dat er überhaupt nog iets wordt geleerd.

Het uitlokken van discussies in de klas. Dan wordt er helemaal niets meer geleerd. Die discussies zijn alleen maar bedoeld om de les te torpederen.

Ook buiten de school moet contact komen tussen leraar en leerling. Nou, in de pauze wil ik rustig mijn bekertje koffie drinken, en buiten school wil ik geen contacten moeten leggen met leraren.

Eén brugjaar is te kort om te weten welke studierichting je kiest. Zeker een brugjaar tot je eenentwintigste !

Aan de opleiding moeten psychologen en pedagogen verbonden worden. Wel, ik voel me geen psychopaat.

Stimuleren van werk- en aktiegroepen op de scholen. Ik weet niet waarvoor de aktiegroep hier op school zit; ik zit hier voor mijn diploma, en verder geen flauwekul.

Openheid van de schoolleiding in beleidszaken. Als de schoolleiding iets beslist heeft, hoeft toch niemand te weten waarom.

Bevorderen van maatschappelijk en politiek denken van de scholier. Geen politiek op school! Dat wordt toch maar linkse propaganda.

Dan nog die enquete! Vraag 1a en b suggereren dat de schoolleiding incapabel en ongeschikt is en vaak onjuiste beslissingen zou nemen. Deze insinuatie acht ik ontoelaatbaar!

De aktiegroep Pius X is zogenaamd voor democratisering, terwijl zij zelf ondemokratisch zijn: zij willen als kleine groep hun mening opdringen aan de meerderheid. De aktiegroep heeft nu wel een grote mond, maar ze heeft tot nu toe niets gepresteerd!

Daarom roep ik op tot de vorming van een anti-aktiegroep, die zich zal keren tegen alle opruiende activiteiten op Pius X en met alle middelen zal proberen de ideeën van de aktiegroep tegen te houden!

WAPIE

GESPREK MET EEN DWAAS

EEN MAN ZIT TEGENOVER ME,
IK LUISTER NAAR ZIJN WOORDEN:
"WEET JE, ZE WAREN GOED VOOR ME, ECHT GOED.
DIE MENSEN WAREN GOED, HET IS WAAR."

HET BLIJFT STIL

"JE GELOOFT ME TOCH, H&?
JE MOET ME GELOVEN, HOOR JE !
ZE WAREN GOED VOOR ME !
MAAR NU ZIT IK HIER, ALLEEN IN EEN CEL.
WAAROM?
DIE MUREN EN DIE TRALIES,
ZE MAKEN ME ZO BANG.
IK WORD HIER GEK, HOOR JE, GEK !"

HIJ SCHREEUWT 'T NU :

"IK WORD GEK, GEK !!"
DAN LACHT HIJ HOL EN FLUISTERT :
"JA, GEK."
HIJ STAAT TE HUILEN ALS EEN DWAAS,
GAAT HET DOOR ME HEEN.
DAN MOET IK HET ZEGGEN,
MEEDOGENLOOS KLINKT MIJN STEM,
OOK LICHTELIJK VERBAASD :
"JE BENT GEK, JE BENT HET AL,
WERKELIJK GEK."

lidy evertsen 1B

We laten nu een paar bladzijden volgen met afbeeldingen van geliefde leraren hier ter schole. Dit op algemeen verzoek van de Pius X - leraren. De tekeningen werden gemaakt door Virgie Zimmerlin.

Tot ons genoeg bleek het mogelijk, ze uitscheurbaar te maken, zodat u, als u ze persé boven uw bed (of ergens anders) wilt ophangen, de schaar erbij kunt nemen.

red.

Gymnastiek

V.B. 69

NEDERLANDS

VZ '69

Handwritten signature or initials, possibly 'V. G.' or similar.

Nederlands - Godsdienst

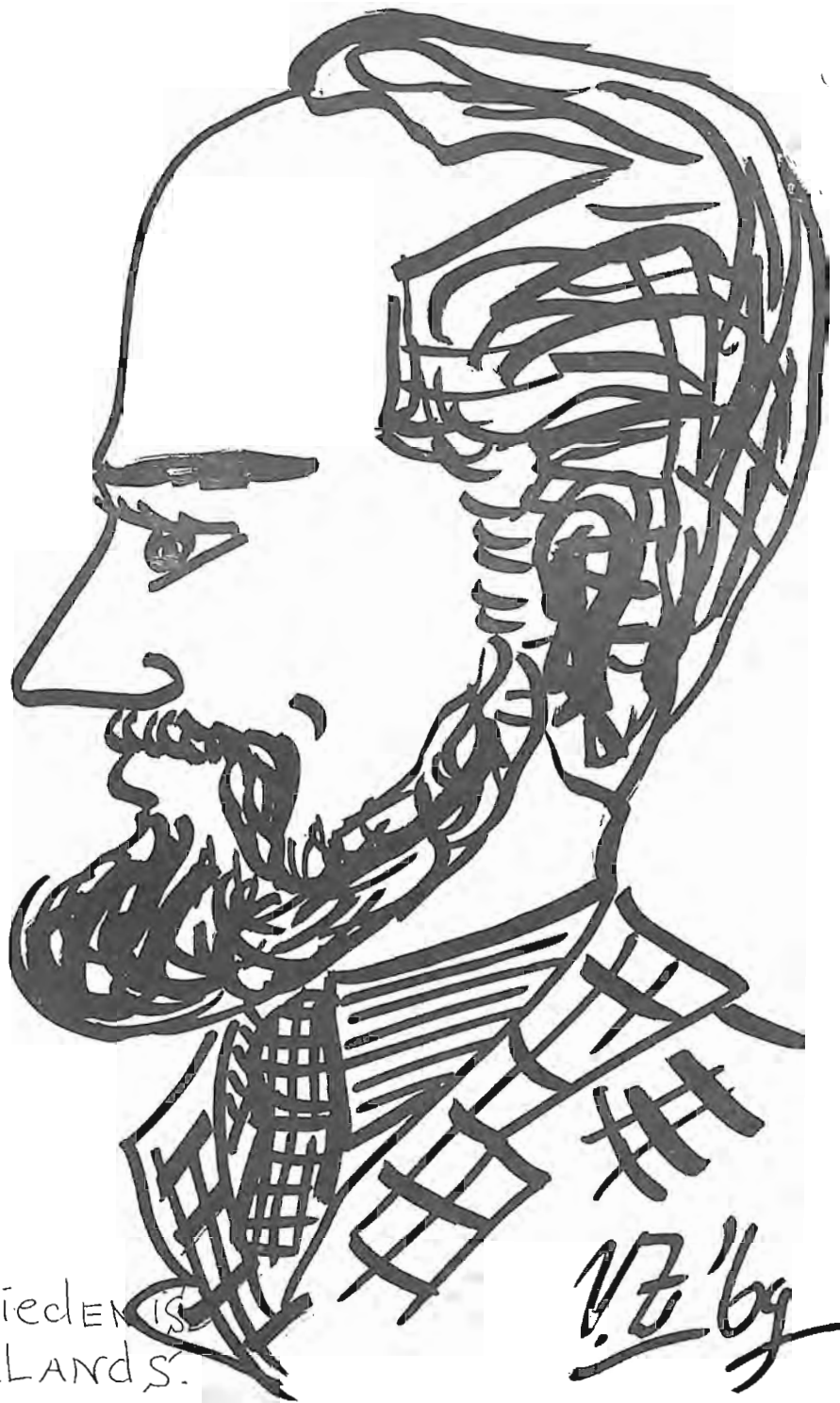
Wiskunde.

1969

V.Z. '69

FRANS

Geschiedenis
NEDERLANDS.

17'69

Biologie

1269

PROGIL

adembenemend!

INLEIDING

Reeds enige tijd heerst er nogal wat beroering omtrent de vestiging van een zwavelkoolstof (CS₂) fabriek van het franse bedrijf "Progil" binnen de randstad Holland, om precies te zijn langs het Noordzeekanaal in de nabijheid van Amsterdam, Zaandam en Haarlem.

ALGEMEEN GEDEELTE

Aangezien deze vestiging zonder twijfel niet alleen staat, is het gewenst een meer algemene inleiding te houden die over industrievestigingen in het algemeen gaat, in verband met de milieuverontreiniging. Hierachter volgt een meer gespecialiseerde beschouwing, waarin de bezwaren tegen de te vestigen Progil-fabriek naar voren worden gebracht.

PLANOLOGIE

De Randstad Holland is op zich niet zo geschikt voor het vestigen van industrie, om de volgende reden:

Dit gebied is nu reeds dicht bevolkt en vertoont een sterke bevolkingsgroei. Dit houdt verkleining in van het persoonlijk leefmilieu. Hiermee bedoel ik de mogelijkheid van de mens om zich in zijn werk en daarbuiten zo veel mogelijk te kunnen ontplooiën: kortom, om te kunnen leven.

Een verruiming van het leefklimaat houdt ongetwijfeld een plezieriger leven in, o. a. door de ruimere mogelijkheid die deze verruiming biedt voor het opdoen van tegenstelde ervaringen (contrastervaringen), bijv. Iemand die vijf dagen per week in 'n kantoor zit, zal op de zesde en zevende dag wel iets anders willen zien dan muren, gebouwen (fabrieken) en straten. Dergelijke contrastervaringen behoeden de mens ervoor een robot te worden, die een afgestompt sleurbestaan leidt.

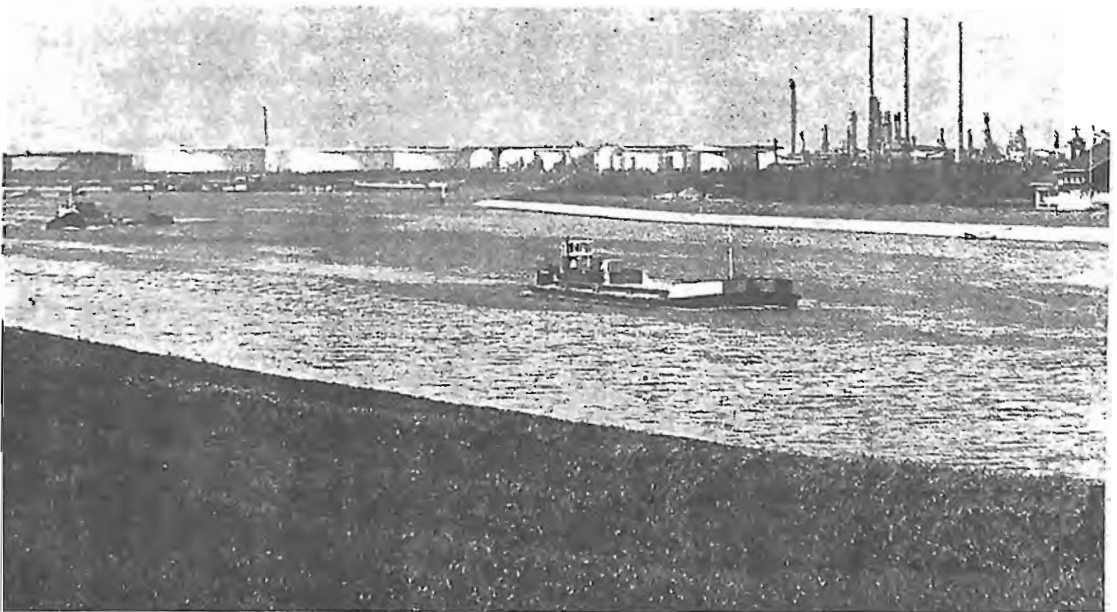
Nu is het waar, dat de mogelijkheden geboden door industrie en techniek een verruiming van het leefmilieu van de mens inhouden, maar niet onbeperkt! Industrie wil ook zeggen: milieuvermietiging, luchtvervuiling en zelfs de noodzaak om recreatiegebieden op te offeren.

Hieraan is de mens gewend geraakt, omdat hij door de kleine verandering in zijn leefmilieu de gelegenheid kreeg zich aan te passen aan deze kleine verandering. Dit is een proces van afstomping. Wanneer bij voorbeeld de toegenomen verkeersdrukte niet uitgesmeerd zou zijn over veertig jaar maar zich in één jaar zou voltrekken, waar-

door aanpassing (zowel geestelijk als lichamelijk) erg moeilijk zou worden, dan zou dit funeste gevolgen hebben.

Daarbij komt, dat alle industriële ongemakken worden goedgepraat met economische argumenten; maar we zijn mensen, en geen welvaartsmachines!

Tegen het in overweging nemen van economische argumenten bestaat als zodanig geen bezwaar, maar er ontstaan wel degelijk bezwaren wanneer men andere factoren niet of nauwelijks een rol laat spelen, en alle beslissingen neemt alléén uit economisch oogpunt, en daarbij zelfs de aanbevelingen van deskundige commissies in de wind slaat. Bij voorbeeld wat betreft de geschiktheid van het Noordzeekanaalgebied voor industriële vestigingen, in welk geval een commissie van deskundigen (adviserende commissie inzake het streekplan van het Noordzeekanaalgebied) dit gebied als ongeschikt verklaarde.

WETTELIJKE BEPALINGEN

Zijn er wetten die ons beschermen tegen, milieuhygiënisch gezien, ongewenste omstandigheden?

Helaas bestaat er op het ogenblik geen wet, die effectief optreden van rijkswege mogelijk maakt. De 'milieuverontreiniging' wordt wettelijk geregeld via de Hinderwet uit 1952, waarvan de uitvoering in principe is opgedragen aan de gemeentebesturen. Dit is een ongewenste situatie.

Deze besturen zijn niet in staat tot een objectief besluit, door economische en chauvinistische (in gemeentelijk verband) vooroordelen. Tevens is het een groot nadeel, dat eerst beslist wordt of de fabriek er komt, en na de toewijzing pas de voorwaarden aan de fabriek worden gesteld wat betreft schoonhouden van de lucht en het water,

beperking van afvalvia reinigungsapparatuur, enz.

Hiermee komt de gemeente in een uitermate ongunstige onderhandelingspositie te verkeren, omdat de fabrieksvertegenwoordigers toch wel weten, dat de fabriek er zal komen.

De procedure via de Hinderwet is als volgt:

Fabriek dient aanvraag tot vergunning in bij de betreffende gemeente. daartoe verplicht via de Hinderwet. Hierop volgt een ambtelijk onderzoek naar de hinder, die de fabriek zal gaan veroorzaken, waarna een beslissing genomen wordt.

In het geval van het Noordzeekanaalgebied is er tevens een overeenkomst tussen het rijk, de gemeente Amsterdam en de provincie N.Holland, ter voorkoming van de milieuverontreiniging in het Noordzeekanaalgebied. Dit verplicht de gemeente Amsterdam bij vestiging van een petrochemische industrie overleg te plegen met rijk en provinciale staten.

In het verleden is al gebleken, dat de eisen inzake volksgezondheid niet goed gesteld waren, mijns inziens mede door gebrek aan duidelijke, ondubbelzinnige wettelijke bepalingen.

Er moet een duidelijke wet tegen milieuverontreiniging komen, die zowel planologie, aan de fabrieken te stellen eisen als toelaatbare hoeveelheid verontreiniging regelt, en dit in nationaal verband. Hierbij moeten alle betrokken factoren in beschouwing worden genomen, en geen economische argumenten het belangrijkste zijn.

Overigens moet een publieke discussie mogelijk zijn over de te stellen eisen en over de vestiging van een misschien hinderlijke fabriek.

TECHNISCHE ASPECTEN VAN DE PROGILFABRIEK IN HET BIJZONDER

Hieronder volgt een meer gespecificeerde samenvatting van de voornaamste technische bezwaren tegen de vestiging van de Progil fabriek, om als informatiemateriaal te dienen voor verdere discussie.

f. otterhof

Zwavelkoolstof kan in principe op de volgende manieren worden bereid:

- a) op basis van houtskool. Dit is een vrijwel verouderd procédé, dat in Amsterdam waarschijnlijk niet zal worden toegepast;
- b) op basis van methaan (aardgas). Dit proces kan hier goed worden toegepast, omdat het Groningse aardgas eenvoudig in grote hoeveelheden kan worden aangevoerd en bovendien zeer zuiver is. Aardgas en zwavel worden bij dit procédé over een katalysator van silicagel geleid, waarbij de volgende reactie optreedt:

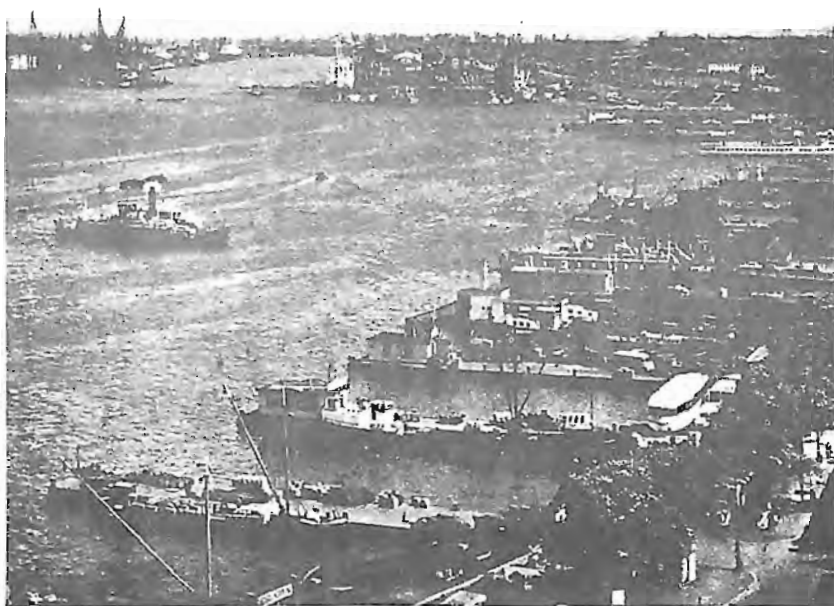

aardgas + zwavel \longrightarrow zwavelkoolstof + zwavelwaterstof

- c) op basis van kooksoevengassen, zoals bijv. propyleen. Een fabriek als Mobil Oil zou dit gas gemakkelijk kunnen leveren. De reactie die zich dan voltrekt, is $\text{CH}_2\text{CHCH}_3 + 9\text{S} \longrightarrow 3 \text{CS}_2 + 3 \text{H}_2\text{S}$ ($\text{CH}_2\text{CHCH}_3 = \text{propyleen}$)

Zwavelkoolstof is ongetwijfeld zeer giftig voor het levende organisme. Over gevolgen van uiterst lage concentraties op lange termijn is nog weinig bekend, wat niet wil zeggen dat deze effecten dan ook niet bestaan. Voor acute gevallen heeft men al genoeg aan 500 ppm (delen per miljoen) gedurende 60 minuten, terwijl men als MAC-waarde (Maximum Allowable Concentration voor een 8-urige werkdag) 20 ppm opgegeven heeft. Zelfs deze concentratie kan na langere tijd ziekteverschijnselen veroorzaken.

Bij een normale gang van zaken zal men bij het productieproces geen zwavelkoolstof lozen, maar calamiteiten kan men niet uitsluiten.

In een chemische industrie waar gewerkt wordt met zeer brandbare stoffen bestaan natuurlijk zeer strenge veiligheidsvoorschriften. Deze voorschriften verkleinen het gevaar, maar er blijft altijd een bedrijfsrisico, ondanks de pogingen, serieuze pogingen, van de fabriek 'om op de grond te blijven'.

Bij de vestiging van een dergelijke fabriek moet men er dus rekening mee houden, dat hij vroeger of later geheel of ten dele explodeert. Vergelijk de kruitfabriek in Muiden, die telkens de lucht in vliegt.

Bij het stromen door buisleidingen en het schommelen in tankwagens laadt zwavelkoolstof zich elektrisch op.

Vervoer van zwavelkoolstof is zeker noodzakelijk, want de fabriek van Progil zal een afzet in de directe omgeving missen. Dit transport zal moeten plaatsvinden door zeer dicht bevolkte centra, wat naar onze mening, gezien de voornoemde eigenschappen,

uiterst riskant lijkt. Het lijkt ons als vingerwijzing nuttig te letten op het grote aantal ongelukken met tankwagens gedurende de laatste jaren. Een tankwagen die gevuld is met zwavelkoolstof is echter veel gevaarlijker dan een wagen met bij voorbeeld benzine of propaan.

Wij moeten hierbij bedenken, dat het mogelijk is dat in de nabije toekomst zich misschien een minder gevaarlijke chemische industrie aandient voor vestiging in het Noordzeekanaalgebied, waarvan de economische voordelen voor ons land misschien niet van dezelfde aard zijn, maar die uit het oogpunt van de volksgezondheid veel aanvaardbaarder kan zijn.

NAVO 20j. verleden 20j. toekomst

"Twintig jaar NAVO-verleden, 20 jaar NAVO-toekomst" vormde het thema van een congres van het Atlantisch Jongeren Parlement op 29 maart jl. in het Tweede Kamergebouw te Den Haag. Graag voldoe ik aan het verzoek van de Bolwerkredactie om de uiteenzettingen van de beide inleiders van dit congres, dat ik als afgevaardigde van de Liberale Jongerenorganisatie J.O.V.D. bezocht, in een artikel samen te vatten.

Na een inleidend woord van onze minister van buitenlandse zaken mr. Luns, gaf de lt. kol. drs. F. C. Spits een historisch overzicht van de 20 jaar NAVO geschiedenis sedert de oprichting ervan in 1949.

Centraal stelde hij de schuldvraag: Welke der beide grootmachten - VS of USSR - moet verantwoordelijk worden gesteld voor de politieke verwickelingen na de Tweede Wereldoorlog? De meningen hierover lopen scherp uiteen. Globaal zijn er binnen de geschiedschrijving op dit punt drie richtingen te onderscheiden:

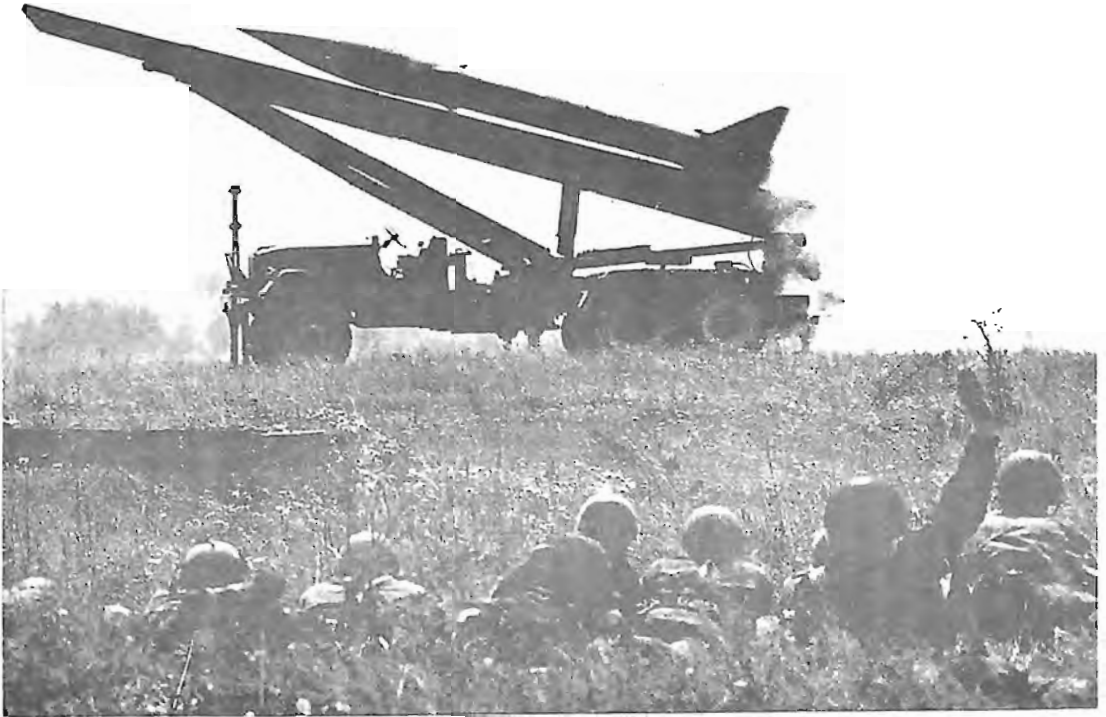
- 1) De zgn. 'orthodoxe' school. Scherp anticommunistisch. De NATO voorkwam een opmars van de onbepaalde agressie van de Sovjet-Unie. Deze opvatting is beslist te eenzijdig.
- 2) De zgn. 'revisionistische' school. Scherp anti-amerikaans. De USSR voerde slechts een defensieve politiek tegen het Westen, waartegen het - niet zonder reden - een hevig wantrouwen koesterde. Het Westen kwam in te geringe mate tegemoet aan de

gerechtvaardigde verlangens van de Sovjet-Unie.

3) de zgn. 'realistische' school. Deze stelt, dat men de USSR moet beschouwen als een 'normale' staat, die uiteraard allereerst aan haar eigen veiligheid denkt, doch, wanneer haar daartoe de kans gegeven wordt, beslist niet afkerig is van een expansieve politiek.

Spits sloot zich duidelijk bij deze opvatting aan. Na WO II bestond in Europa een machtsvacuum. Vanuit geografisch oogpunt was echter de USSR de aangewezen mogelijkheid om dit vacuum op te vullen. Derhalve vormde de NATO, met haar politiek van 'containment' en 'balance of power' hiertegen een plausibel antwoord.

Spits benadrukte de stabiliserende functie van zowel NATO als Warschaupakt; opheffing van beide pakten zou de situatie in Europa totaal onoverzichtelijk maken, met alle oorlogsgevaars van dien.

Professor dr. P.H.Kooymans, die hierop een inleiding gaf over de toekomst van de NAVO, sloot zich min of meer hierbij aan.

Naast de drie alternatieven t. a. v. het verleden, die drs. Spits naar voren bracht, stelde prof. Kooymans drie alternatieven voor de toekomst :

1. Alles moet gehouden worden zoals het is.

Prof. Kooymans wees deze mogelijkheid m. i. terecht af. Allereerst moet immers ge-
wezen worden op de gevaren van de technologische ontwikkelingen, die de bewape-
ningswedloop volkomen uit de hand zouden kunnen doen lopen.

Daarnaast overschat deze opvatting de mogelijkheden om eventuele crises van beperk-
te omvang onder controle te houden. Er zijn veel onzekere factoren.

2. De NATO dient zonder meer te verdwijnen.

Hier greep prof. Kooymans terug op het argument van drs. Spits, dat een en ander een
gevaarlijke herleving van nationalisme en particularisme zou betekenen. Vooral zou
veel onzekerheid bestaan ten aanzien van Duitsland.

3. De NATO dient te worden gehandhaafd, doch tegelijkertijd omgebouwd te worden
tot een instituut van politieke toenadering tussen de twee blokken.

Dit alternatief dringt zich als de enig mogelijke en meest wenselijke opvatting aan
ons op.

Niettemin zal deze weg bijzonder moeilijk te bewandelen zijn. Vooral dient men zich
ervoor te hoeden Oost-Europa min of meer van de Sovjet-Unie los te weken. Politie-
ke zaken kan men uiteindelijk slechts doen in het Kremlin.

Als de meest veelbelovende ontwikkeling in de toekomst ziet prof. Kooymans de toe-
nemende parallelliteit van belangen en problemen - economisch, wetenschappelijk
en op den duur ook politiek - hetgeen de beide grootmachten tenslotte zal dwingen
de politieke strijdbijl te begraven.

arthur edwards

AMSTERDAM, 1 januari 1968

STATUTEN van de Vrijgezellenclub N.V., goedgekeurd door de minister van Justitie Anno Domini 1968. Het aandelenkapitaal bedraagt f 1,00 waarvan 10% geplaatst, waarop 2% gestort. De aandelen zijn op naam gesteld.

Leden: 1. de heer A. G. BEKKER
 2. de heer P. VAN BUSSEL
 3. de weledelgestrenghe heer G. H. W. KAMPS
 4. de Minister van Justitie

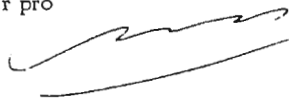
Doel: Het doel is voorkomen van korte en/of lange verbintenissen met de gemeenschappelijke vijand, en is dus negatief.

REGLEMENT

1. Indien gewenst, onmiddellijk de resterende 98 % betalen. Het aanbod van de Weledelgestrenghe Heer G. H. W. Kamps om dit bedrag in 3 jaarlijkse annuïteiten te voldoen, is afgewezen.
2. De leden houden hun handen thuis, ook de heer A. G. Bekker.
3. Nieuwe leden zijn niet toegestaan, ook geen vrouwelijke.
4. Tracht zo lang mogelijk stand te houden, wij komen er aan.

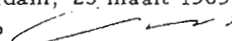
De oprichter,

per pro

SUPPLEMENT A

Ingeval van nood mogen de punten 2, 3 en 4 en het doel vergeten worden. Punt 4 behoudt zijn adviserende kracht.

Amsterdam, 23 maart 1969
per pro

DE AXIGROEP PIUS X - EN HET PAASTOERNOOI of
HOE HET KWAM DAT HET PIUS X LYCEUM DE AXIGROEP BIJNA HAD VERLOREN.

Op 11 april, om half elf des morgens, stapten 6 leden van de axigroep na een lange fietstocht door ons schoon Amsterdam, een kleedkamer op Sportpark Voorland (achter het Ajax-stadion) binnen; en wie trof dit handbalteam, dat, zoals het oplettende lezertje reeds gemerkt zal hebben, één man te weinig had, daar aan ??

Jawel, Jos Lohmann, kameraden. Onze geliefde hoofdredakteur was reeds ter plaatse met de vage hoop mee te kunnen spelen in het sterrenteam, en zo niet, om ons met luide stem aan te moedigen.

Om 11 oklok trad Pius X, versterkt (lees: verzwakt) met onze grote vriend JOS in het veld tegen de Christelijke Landbouw (of tuinbouw) School.

In een uitzonderlijk boeiende en spannende wedstrijd (ruststand 4-4) won het sterrenteam met 9-4. Hoort het Voort!

Om kwart voor één geloof ik, speelden wij tegen Barlaeus, een wedstrijd waar ik niet veel woorden aan vuil zal maken; het werd 7-1 voor Barlaeus.

Opgemerkt dient te worden, dat deze wedstrijd gespeeld werd in de stromende regen en op een veld waar men slechts 5 cm in wegzakte. Niet onze schuld dus, die nederlaag.

Om half 4 zou de 3e wedstrijd gespeeld worden. Pius Iks tegen IVO kindergemeenschap. In gemeenschappelijk overleg werd overeengekomen de wedstrijd om half 2, ongeveer, te spelen. Welnu, het regende nog steeds pijpenstelen en men zakte nu nog slechts 7 cm in de blubber weg.

Deze wedstrijd bood de naar schatting vier bezoekers, die om 't hardst leeevooooooo schreeuwden, een aantal grove overtredingen tegen de sterren Rudi, Benni en Johan, welke slechts één strafworp opleverden die helaas gemist werd, verder 5 doelpunten, waarvan 3 door Ivo en - u raadt het al - 2 door PX.

Resulterende kunnen we stellen dat ook deze wedstrijd verloren werd door de slechte scheidsrechter en het slechte veld en weer.

Bleek later, dat Barlaeus een zgn. A-team was en dat IVO buiten mededinging meedeed. Wie won dus van de B-teams? Wie had tegen Barlaeus beter weg kunnen blijven en de wedstrijd met 5-0 in plaats van 7-1 kunnen verliezen? Wie had verders voor nix tegen IVO door de regen gerend? Wie hadden elkaar voor nix de huid vol gescholden wegens het missen van bepaaldelijk doelrijpe kansen (strafworp en zo) ?? Wie waren bijna verdronken en daarna een groot gemis gebleken voor de gehele Piustiengemeenschap? Wie, o, wie ??

Maar wie won ook een imitatiezilveren bonbonschaaltje met daarin gegraveerd: 1969 PIUS X ??

Het Pius X Lyceum kan met recht trots zijn op de axigroep Pius 10! (en Jos).

j. loogman

KRITIEKRITIEK

DE PIUS X MIS

Het afgelopen jaar is de gebruikelijke mis aan het einde van trimesters en op enkele andere dagen van het schooljaar, geheel van idee, van opzet veranderd.

De normale mis werd wel bezocht, maar men 'deed niet mee'. Geprobeerd is, de mis aantrekkelijker te maken, met de tijd mee te gaan; de vraag die ik nu stel :

Is de mis aantrekkelijker, ligt zij op een goed peil, stellen de Piustieners inderdaad meer belang in hun mis ???

De viering aan het einde van het tweede trimester was buitengewoon zwak. Deze bijeenkomst werd in een speelse aankondiging 'sessie' genoemd. De Paassessie.

Het gebruik van woorden zoals 'sessie' is zelfs al onjuist. Als wij ook nog moeilijk gaan doen bij de aankondigingen van 'vieringen', waar moet het dan heen met de eigenlijke sessie?

Dit stukje wil enkele dingen over de Paassessie onder de loep nemen, om te kijken of deze missen - zo noem ik ze nog - erop vooruitgaan. Een paar regels hierboven heb ik de term 'buitengewoon zwak' gebezigd, om de waarde van deze Paassessie uit te drukken. Dat heb ik op die manier licht gedaan. De bestanddelen, waaruit de totale maaltijd kwam, waren een potpourri, een mengsel, van onverteerbare gerechten en gangen.

Als voorproefje konden de bezoekers van de 'zitting' onvervalste reclames, op de bandrecorder afgedraaid, beluisteren. Dit veroorzaakte enig gelach. Wilde men dit gelach bereiken? Was dat het doel van de samenstellers dezer sessie? Zo, zo. Reklame, elke dag op Veronica of de Hilversums of de televisie te horen en te zien, werd gebruikt als onderdeel van de Pius X zitting, dat is toch wel geweldig.

Wat probeerde men hiermee te laten zien, welke uitwerking moest het luisteren naar reclames in een sessie op ons, eenvoudige Piustieners, hebben? De vraag rijst bij mij zelfs, of deze handelingen in een kerkgebouw wel verantwoord zijn. Is het juist, doodgewone reclames te laten horen in een zitting van Piustieners in een Pius X kerk ??

Nee, voor mij is het niet goed; u zult er misschien ruimer over denken.

Tot zover de reclamespots.

De te beluisteren poëzie. Voor de sessie werden stenciltjes uitgedeeld met verscheidene teksten van deze stukjes taal. Want, zo legde men uit, anders zou het onverstaaenbaar zijn. Dit was waar: beroerd klinkende gedichtaria schotelden de organisatoren dezer zitting ons voor. De betekenis - ik durf te zeggen dat die er was - van het dichtwerk was onduidelijk, zeker voor de lagere klassen, als er teminste iets van begrepen moest worden. Nu waren alleen de laagste klassen aanwezig, een een handjevol hogere. Ik waag het te veronderstellen, dat de poëzie in het geheel niet 'over' is gekomen. Het was 'leuk', maar meer ook niet.

Iets algemener, ik heb het namelijk in andere missen ook al gehoord, waren de boodschappen over de ellende in de wereld.

Het steeds weer op deze feiten gedrukt worden is nutteloos, en niet alleen dat. Het leidt tot een zekere vervlakking, een zeker immuun worden in verband met dergelijke moeilijkheden. Hierop kom ik later terug.

Het voorgedragen gedicht - als ik het mij wel herinner - was van Huub Oosterhuis, en ook was het totaal ongeschikt. Door niemand begrepen, waarvan het weinige kontakt tussen voordrager en publiek, maar nog veel meer het uitgekozen gedicht zèlf de oorzaak was.

Deze Sessie, en ook de vorige missen, viel mij de afwezigheid van de hogere klassen op. Bij déze sessie vond ik 't voor het eerst gerechtvaardigd; ze hebben niets gemist.

Via BOLWERK zal ik gaarne in discussie willen treden met andersdenkenden.

marcel gazendam

3e PRINSENHOF

KONFERENTIE

De 3de Prinsenhofkonferentie werd al veel minder bezocht dan de 1ste of 2de. Als men het bezoekersaantal in een grafiek zou vastleggen, komt men waarschijnlijk tot de ontdekking, dat op de (eventuele) 4de Prinsenhofkonferentie helemaal niemand meer zou zijn.

Dit is erg jammer. Het doel van deze konferenties is immers dat de jeugd zaken betreffende de stad bekijkt en daarover haar mening heeft aan B. en W., omdat ze zelf over een paar jaar in deze stad moet leven.

B & W geven dan ook hun volle medewerking aan deze 'hearings in het groot', ze stellen ruimte beschikbaar, enz.

De eerste P.-konferentie was dan ook een succes. De tweede al veel minder. Er kwamen geluiden als: "die konferenties zijn alleen een zoethoudertje, B & W trekt zich er toch niets van aan".

Dit had als resultaat, dat een groot deel van de echt aktieve geïnteresseerden dit keer niet kwam opdagen. Het peil daalde meteen.

Er kwamen loze kreten van 'anarchistjes in de dop', als: "we dwingen B & W ertoe" en "gewoon een bom voor het huis van Samkalden leggen".

Gelukkig kwam er bij de gespreksgroepen toch nog wat nuttigs te voorschijn, bijv. "De stad moet in een heleboel kleine deeltjes gesplitst worden, die allemaal een groot zelfbeschikkingsrecht krijgen in bijv. sociale zaken, woningnood, monumentenbehoud."

Ruimtegebrek verhindert een uitgebreider behandeling, maar die komt misschien nog wel eens.

J. L.

KRONIEK

ENIGE UITSPRAKEN

- Dhr. Hendriks Een boezem is een vochtig gebied. (Sprekend over: boezemwater.)
- Dhr. Wegbrans (tot de rektor):
Als ik zie wat er allemaal solliciteert naar een functie als leraar, dan vraag ik me af hoe U deze 75 docenten op deze school bij elkaar heeft kunnen krijgen.
- Mej. Verberne Ik ben al jarenlang secretaresse van een lerarenvereniging, die streeft naar een betere verstandhouding tussen docent en leerling.
- Een leerlinge Een kerkelijk feest is bij voorbeeld Maria Lichtmis.

Verder heeft de heer Stoppelaer net een nieuwe auto, een poepbruine eend, zoals B. Olthof fijntjes opmerkte, die een bijzonder goede handrem heeft.
Dit laatste merkte de heer S. op, toen hij ermee wou wegrijden.

Uit gedane onderzoeken is gebleken, dat het artikel van en over J.L. in het Eén Aprilnummer tot een van de meest gelezen stukken uit de laatste jaren behoort. De reacties varieerden van "Openbaar verbranden!" (vooral bij jongens) tot het vragen om vergrotingen (vooral bij meisjes). Als tegemoetkoming zal in het laatste nummer van dit jaar een jeugdfoto van de eindredakteur worden geplaatst.

- P. S. Er wordt zojuist bekend gemaakt, dat de heren Peters en Wegbrans volgend jaar op school zullen verschijnen als conrector.
Fijn veel keus, als je de les uitgestuurd wordt.

Voor de Junoren

Jeugdige heren
van 2 tot 16 jaar

Van Baerlestraat 10
telefoon: 73.34.40

The Society Shop

AMSTERDAM

HEREN- EN JONGENSKLEDING

Voor de Senoren

Van Baerlestraat 10
hk. P.C.Hoofstraat
telefoon: 79.12.53

Speciaal voor leerlingen van L.O.-, M.U.L.O.- en V.H.M.O.-scholen

BIJLESSEN IN :
(desgewenst aan huis)

REKENEN - WISKUNDE
NATUUR- EN SCHEIKUNDE

JAC. JANSEN

POSTBUS 1563

HANDELSOPLEIDING
DINKGREVE
WILLEMSPARKWEG 31
AMSTERDAM-ZUID
TELEFOON 71 24 04

Succes door energie!

Handelsopleiding

H. J. B. Dinkgreve

Boekhouden M.O. - S.P.D. - M.B.A. - Praktijk-
diploma's Boekhouden en talen. Typen en Steno
Middenstandsdiploma (officiële I.M.O. opleiding)

Lid V.D.P.I.H.

Lesadressen: Willemsparkweg 31 - De Costakade 102
Jan de Loutersstraat 40, Sloterveer

EINDREDAKTIE:

j. lohmann

REDAKTIE:

m. gazendam
b. meulenhoff
r. van soest

TEKENARES:

v. zimberlin

OMSLAGFOTO'S:

t. peters

PIUS X LYCEUM
Jan Tooropstraat 15
Amsterdam-W.
Overtoomse Veld